

MATTHÆI

merito famam servabit

APELLIS

Dignum laude Virum

Musa vetans morier.

Super Pientissimo pariter & beatissimo Excessu,
Nobilissimi, Magnifici, Strenui,
Amplissimiq;

Dn. MATTHÆI APELLIS de Löwen-
stern in Langenhoff /

CÆSAREI, & MONSTERBERGA-OLSNENSIS
Consiliarii Splendidissimi :

Viri

Omnium & ingenio, & eruditione, & pruden-
tia, & pietate, & magnitudine animi, & constantia,
& liberalitate, & candore, & humanitate, & ornamen-
tis ceteris Praestantissimi ;

qui

postquam vitam suam totam
perpetuam ita exegerae,

ut

summis, mediis, infimis, charissimus ;
adversus vero, sua quidem sponte, nemini,
cunctis deniq; admirationi esset,
sævis iisdem, iisdem diuturnis à chiragrâ
& podagrâ doloribus fractus ac
debilitatus, tandem,

viriculis in dies singulos minuentibus,
à suffocativo catarrho
victus, oppressusq;

Vratislaviae

anno Christiano MDCXLVIII.

a. d. 3. Idus Aprilis,

qui ipse erat dies Salvatoris,
consummato nostræ Redemtionis opere,
in sepulcro quiescentis,
eandem vitam

à DEO & Naturâ concessam
reddidit :

ab Amicis atq; à clientibus,

cum

quantum gemiti & male mestitia hic obitus sibi obtulerit,
declarandum;

tum

ut animum suum benevolum, gratum, observantemq;
quem VIVO debebant,
etiam SITO testificantur;

utq; laudem eximiarum propè incomparabilis

Viri Virtutum,

quantum quidem poterat,
ab oblivione hominum, atq; à posteri-
tatis silentio vindicent,
laborandum sibi esse
intelligentibus,
conscripta

EPICEDIA CARMINA.

Vratislaviae, Typis Baumannianis.

Accusent Parcam, quod Apollini & Orpheo,
Apelli,
Schlesiacæ terræ parcere moluerit.
Non ego: Nam quid erat durare in fata Senectæ,
Si, quæ vita fluit, carnificina mera est?
Nil, mea Parca, queror, tua forfex grata minuto
Viribus, & presso perpetuante malo.
Nil, mea Parca, queror; moritur benè magnus Apel-
Qui dudum didicit per benè posse mori. (les
Fortunate Virūm, te nunc Ecclesia cœli
Suscepit, angelicis associatq; Choris.
Cessat hypophrygius tonus, illic intonat altus
Dorius, & resonant cantica mille nova.
Non turbare potest mentem nodosa podagra,
Sed nunc Seraphicum distinct usq; melos.

Ita beatis manibus
de finito corporis cruciatu,
& occupatis gaudiis æternis
applaudit,

ANANIAS Weber D.

Qvod

Qvod cunctis restat nobis, terrena relinquis
Ac meliora petis subito, charissime
quondam
Principibus, doctisq; Viris, præsignis Apelles.
Hæc vitæ Scena est, nasciq; patiq; moriq;,
Ordine, quo censem celsi director Olympi.
Principibus placuisse Viris, non ultima certe;
At summo placuisse Deo, pulcherrima laus est.

JOHAN. KRETSCHMAR,
Reipub. Wratislaviens.
Secretarius.

Moribus antiquis morimur ceu viximus
omnes,
Moribus antiquis qui benè vixit ovat.
Moribus antiquis vixit, qui sangvine Christi
Lotus ovat, liber crimine latus obit.
Moribus antiquis vixit dum vixit Apelles:
Moribus antiquis da mibi Christe mori,
Ita Symbolodefuncti
condoluit

DANIEL WINCLERUS D.
Celsiss. Duc. Lignicens.
Archiate.

Dimidiæ

Dimidiâ Venerem qui parte reliquit **APELLES**
Pictam, Cous erat, non imitandam alijs :
Assecla qui Christi, Fidei qui cultor, **APELLES**,
Nobiliar prisco noster **APELLE** fuit.
Ille etenim vanâ quæsivit imagine laudem :
Hic variis plectris sed celebravit Eum,
Qui Fons est Vitæ, lux & mortalibus ægris,
Quiq; poli jam nunc regna tremenda tenet.
Linea sic igitur Coi celebretur Apellis :
Major is est, cui Tu, **Linea**, Christe, places !
Viri meritus, memorie, nunquam,
intermoritur, paucula hec & incondita,
inter negocia consecrare sat agebat
CHRISTOPHORUS Freywaldt
Lib. Baron. Milicens.
Cancellarius.

Cur plorant Musæ, luctus communis in urbe est ?
In promptu causa est, noster Apollo jacet !
Dignum laude virum cur mors inopina se fellit ?
Membra quidem, haut laudes mortis imago tulit
Morte carent animæ, æternum super æthere vivunt
Sic nunquam dignus laude suâ moritur.
Et licet exierit flamen de corpore vivum,
Liquerit & cassum luce cadaver humili;
Non tamen exspirant laudes & nomen Apellis,
Dum stabit mundi machina, & astra poli.
Hoc testantur in urbe scholæ depictaq; templæ,
Hocq; fugata docet frigida pauperies.

Promus condus erat, miseris succurrere gnarus,
Musarumq; choro munera larga ferens.
Non mirum doctas miserè incessisse sorores,
Et gemuisse simul carmina flebilia.
Ergò dolent Musæ, luctus communis in urbe est.
In promtu causa est, noster Apollo jacet!

JOHANN: AGRICOLA
P.& Med. D. Phys. ordinarius
Vratisl.

Odolor, heu eheu effertur funus *Apellis!*
Qvis sibi profusis temperet à lacrumis?
Ite pia *Charites* & pectora tunditē palmis,
Vos Musæ teneras imbre rigate genas.
Et meritò : qvoniam decus indeleibile *Pindi*
Occidit, ut stellas inter *Apollo* nitens.
Qvem DEUS ad summi pinnacula vexit honoris,
Et cui qvod raris contigit, esse dedit.
Est aliqvid fateor generoso *sanguine* nasci,
Et *Proavos* prisco more referre suos.
Sed decus est majus *virtutis* scandere *collum* ;
In virtute Unus nobilitatis honor.
Ergo tuos *cineres* digno mactamus honore,
Cantamus *laudes*, dulcis *Amice* tuas.
Sed gemitus inter suspiratusq; freqventes,
Paucula pro meritis **VIR** Tibi *Magne*, clamu
Jam portum tua *cymba* tenet, propellitur Euris,
Et metuit *scalmus* naufraga *saxa* meus.

Tu

Tu præcessisti, mox Te sequar, est mihi carcer.
Mundus, at in supera sede beatus ero.
Hic tuus exultat modò spiritus, & meus, inquit,
Seidelius tecum gaudet, Alme DEUS.
Audiat omnipotens verbum, placidissima corpus
Occupet & claudat lumina nostra quies.
O fiat, fiat! communia nostra fuerunt
Ut mala, sic iunctos gaudia celsa beent.
Ita memoriae & honori Magnifici &
Ampliss. VIRI, Amici honoratisimi,
& post mortem etiam desideratisimi
litare volui

M. GEORGII SEIDELIUS
Pastor Vratisl. ad D. Bernhardini
& Præpos. ad Spiritum Sanctum.

Ad Cryptam defuncti.

Viat. Quid Themis, & Charites lugent? quid Apollo, Minerva &
Hosp. Ash nescis, cecidit quod magnus alumnus Apelles,

Principibus patriæ acceptus, clarisq; Dynastis;
Juris apex, sapiens, agras testudine mentes
Exhilarare potens, verbis ve ciere ligatis
Quos, & quo voluit? tanto hunc venerantur amore,
Exuviasq; lavant divino Nectare, Achilli
Quale Thetin, referunt, matrem fecisse, Poëta.

Viat. Ergo & ego votum superaddo; quiescat Apelles
pacifice, immensum Famâ volitante per Orbem.

MATTHÆUS PEZOLDUS,
laborum, & vitæ satur, Aetatis, supra
septuagesimum, anno quinto.

Dignus

Dignis Cæsareum factis meruisse favorem;
2. Principibus bene consuluisse; 3. bonis tenorem
observasse modi, tanto in discrimine rerum;
4. quæ Germanorum cernunt bona publica dextro
judicio scrivisse notare; 5. Sibi per astus
Fortunæ ambiguae varios prudentibus ausis
prospexit; 6. DEI bonitate habuisse benignas
divitias; 7. Eas per honesto largius usu
condecorasse; 8. per egregios insigniter actus
Ingenii emersisse sui; 9. fastigia honorum,
justo virtutum servato tramite, in altis
conscendisse; 10. Sacrum jus nobilitatis habere,
Nomine magnificoq; Hominum ire per ora per aures;
11. Post aula strepitum superatum libera tandem,
quæ DEUS adjungit transactis, tempora vita
transfigere; 12. ulterius bene cultæ munera mentis
excolere; 13. eximiis conversari atq; favere
Ingeniis; 14. Servire DEO meditamine tali,
quo resonent Sacræ pulchris concentibus Aedes;
15. Autores versare bonos oculisq; manuq;
16. Indeq; discursu variis de rebus acuti
judicii promissæ decus, mentisq; profunda.
Hæc sunt quæ vitam faciunt vixisse beatam;
Hæc sunt quæ faciunt Morientem vivere famam.
Hæc sunt quæ Mortem mortem horribilem esse recu-
His cunctis longè datur esse beatius Unum, (sant.
Scilicet esse DEO vel in ipsa morte fidelem.)

B

Hocce

Hocce modo levis est Crux, nec dolor osib[us] acris
noxiūs esse potest, patiendo vincitur, atq[ue]
desinit in placidam Superatus morte quietem.

Moribus antiquis sic dignè vixit Apelles,
Moribus antiquis bene sic discessit Apelles.
Moribus antiquis fidei sic latus in aulam
cælestem è terris, nunc gaudia summa beatus
possidet, harmonicum melos resonare Jehova
cætibus angelicis gestit sociatus Apelles:

in testimonium,
Christiani sui & honorifici
per ipsas Defuncti infirmitates
in & post mortem usq[ue]
Constantis affectus
piè sopito
hac apposuit

JOHANN. KURZMANN Wratislaviens.
in patria Ecclesiā ad D. Mar. Magd.
Archidiaconus & Senior,
ad S. Trinitat. Ecclesiastes.

Tumulus.

Hic jacet exili tumuli VIR MAGNUS in urnâ
Musicus EXCELLENS, vocalis voce manuq[ue]:
Et promâ VATES naturæ ex indole natus:
PHILOLOGUS scitus, dexterq[ue]; POLITICUS ævi:
ORATOR q[ue]; potens fandi, QVÆSTOR q[ue]; subactus.
Judicii ingeniiq[ue]; valens virtute gemellâ.
Artibus his meruit summarum culmina rerum.

INDUPE-

INDUPERATGRUM PATRIS GNATI q[ue]; POTENTUM
FERDINANDORUM nutus, facilesq[ue]; favores:
MONSTERBERGIACÆ q[ue]; DOMUS memorabilis AULAS:
HENRICI WENESLAI, CAROLI q[ue]; FRIDRICI,
FRATRUM pro Patriâ Vigilum tellure DUORUM,
Os, oculusq[ue], manusq[ue], & VIRTUS intima cordis:
Ac Desiderium SILVI florentis amatum,
ELISABET-MARIAE q[ue]; novellæ Heroidis ingens;
Confractus Chiragræ Podagræ q[ue]; doloribus eheu!
Funeris ante sui funus vel redditus horam!
Corporis exemptus vexati carcere duro,
Sponte reposcenti celo sua dona resignans,
Ac terris famam pennâ tam præpetelinquens.
Inquiris, quod enim? MATTHÆUS APELLES.

Posit:

M. JOHANNE JORDANO,
Templi Elisabetani Wratisl.
Diacono.

E heu! jam fecit, quod sepe minatus, Apelles,
Nobilis Aonii flosq[ue]; decusq[ue]; chori.

Certatum satis, atq[ue] diu satis aspera morbi
Vis tremulo affixit languida membra toro.
Sed vicit tandem, placida jam morte quiescens.

Astra tenent mentem, corpus inane solum.
Illa etenim superæ Sanctorum juncta cohorti,
Dulcius Odrysii cantat ovatq[ue]; modis.

B 2

Hornhu-

Hornbusi frustra petuit de fonte liquorem :

Ast ibi viri ficas lætior haurit aquas.

Nec nostro illius labetur pectore vultus,

Curarum expultrix Musica donec erit.

Mellifluas docti cecinit modulaminis odas,

Grata movens homini gaudia, grata DEO.

Felicem, quis sic vitam finivit in orbe :

Ut meliore sui parte superstes agat !

Cultus & amoris E.

scripsit

CHRYSOSTOMUS SCHULZ

Leorin. Siles.

Mos, defunctorum, vetus est, depingere formas,
Ut memori, velut umbra, animo post funera ober
Dignior ast hominis pars, pingi nescia, mens est, (rēt.
Cujus ut eximias Dotes gens postera nōrit,
Egregiosq; Viros etiam post fata celebret
Æmula, id efficiunt vivaci carmine Musæ.
VIR pietate gravis ; virtutis laude probatus
Principibus, cunctisq; Bonis ; & acumine dextro
Ingenii clarus ; postquam suffragia docti
Ordinis & famam sibi conciliavit & usum ;
Multigenæ Sophiæ, & meritorum, plurima nobis,
Munificiq; animi, passim monumenta reliquit ;
Fatō concessit nuper MATTHÆUS APELLES !

Viveredesierit, num vivere cœperit, anceps
Hæreo ? Deposuit corpus ; Vis enthea mentis
Mortali, in cœlo, nunc pondere libera degit ;

Fama

Fama per ora Virūm in terris præclara vagatur,

VIRTUS NOBILITAT ! VIRTUS POST FUNERA VIVIT !

MORTUUS ET VIVUS DOCET HOC MATTHÆUS APELLES.

Ita Sepulchrum Viri Nobilissimi

& Spectatisimi debitā defuncti laude,
quamvis tenui versu, macare voluit,

CHRISTIANUS FRIDERICH /

J. U. L.

Inscriptio

Lapidis Sepulchralis.

Quem DEUS & CÆSAR, quem Dux & Civis amabat,

Quem sibi FLOS JUVENUM gaudebat habere Patro-

Eximias propter tot, in uno Pectore, dotes, (num,

Sub Saxo situs est isto MATTHÆUS APELLES.

Qui mirare Viri multos unius Amores,

Quæ scripsit, dixit, fecit ; lege, percipe, cense :

Mox dignum vixisse Virum jurabis APELEM,

Quem DEUS & CÆSAR, quem Dux & Civis amarent.

Postremi & meritissimi honoris

ergo ponebat

M. HENRICUS CLOSIUS

Gymnasi Magdalenæ i

Rector.

CHARACTER

Virtutis & Fortunæ

APELLEUS.

Si prægrande licet privati attollere cuiquam,

Principis ad nomen cum Majestate verendum,

B 3

Aut

Aut uni Populos homini componere magnos,
Pellæi Juvenis Manes ignoscite vati,
Et tu terrarum dominans regina Quirini,
Quod vobis canitur similis MATTHÆUS APELLES.
Sicut ad Imperij statuendi culmina vestri,
Virtus tam sapientipotens vi tricibus armis,
Et Fortuna juvans, visæ contendere secum:
Ut sit adhuc anceps dubio sub judice lis hæc,
Utri jure suo tribuatur palma Dearum?
Sic quoq; consertis manibus certare videntur
Germanæ, virtus gravis, & Fortuna, Sorores:
Utræ vel illarum plus condonarit APELLI?
Ingenio volucrem formavit Dædala virtus,
Obvia quò raperet quævis fastigia rerum:
Custodem memoris promum-condumq; cerebri,
Ut glomeraret opes in pectore cordis & oris:
Judicij ex aequo libratâ lance probatum,
Ut verum a falso, genuinum à nube coloris,
Et levia à gravibus, dextrâ distingveret arte:
Moribus artificem sibi conciliare potentes,
Ut sic dante DEO foret aptus ad ardua rerum,
Mercuriale caput, lapis æquè Lydius olim,
Ac, quantum licet, in partes quascunq; cothurnus,
Sed Fortuna videns Virtutis nobile monstrum,
Rivali sociæ livore obliqua benignæ,
Respiciens illum ridenti lumine voltus,
Contulit alma proco dotalia dona novello,
Quanta vel haut multi nostratum sorte lucrati.

Nam

Nam Patrona volens natitantem è pulvere traxit
Pistrini scholici, in vitæ civilis arenam,
Et lucem Aularum priscæ è caligine noctis:
Ut sortis vicibus versis fatiq; prioris,
Ex Orpheô cantore, Amphione, Arione, Phœbo,
Harmonicus fieret rerum moderator & auctor,
Justus Aristides, Dion, Thrasybulus & æquus,
Atq; ex Grammatico, doctoq; Palæmone Consus.
Auspicio Patrona bonum Fortuna patravit, (1620).
Dignum laude virum cum BRANDENBURGICUS HEROS
Carnovia Princeps, præspectum exciret in aulam.
Sed quam, contentus mediocri sorte priori,
Temporis adspicere dubii renuebat acutus.
Cum ratione reservatus gravioribus actis.
At cum tempestas bellorum poné secuta
Integrum vitæ & fidei dare terga coëgit;
Profuit exilium (multis damnosius) illi.
WENCESLAUS enim princeps HENRICUS, amator
Carminis & Cantus, mira dulcedine captus,
Moribus ipsius genioq; ferentibus ad se,
Inq; suam sedem profugum conduxit & aulam.
Sed quia cum ratione gradatim emergere præstat,
Quam rapido saltu, primo Quæstoria nutu (1625).
Principis infuscum provincia credita fido,
Et fidium, & doctæ Directio Musica vocis.
Hinc quia Pieriis fuerat nutritus in hortis,
Mecænasq; chorî rarus, fautorq; noveni,
Principis ad iussus, urbani vota Senatus,

Præses

Præses & Inspector scholicis præfector agellis 1625.
Bernstadii, Spartam, ceu fas, ornavit honoram.
Ut simul Herculeos stricta ratione labores,
Doctorum exigeret, tum præmia justa laborum,
Illi mercedem, calcar dissentibus urgens.
Nec mora: *Secretis tabulis admovit & Actis*
Scribendo facilem, calamo, linguaq; valentem;
Mercurio similem, celerem si posceret usum.
Res properanda, catum gravium pro pondere rerum,
Consilio lentum, res si intricata subeset.
Et sic hæc rerum prolusio dextra minorum,
Tutum stravit iter, fatis ducentibus ultrò,
Nitenti ad majora viro, & dignissima tanto!
Nam sublimis Atlas patriæ PODIBRACIUS HEROS,
Sustentans humeris celum Silesidos amplum,
Indigus huic versando operi adjutoribus aptis,
Ac oneri cum laude ferendo allegit APELLEM; 1630.
Consilio validum, candore fideq; probatum;
In cuius gremium curas deponeret omnes,
Ac Arcana Domus, patriæq; Æraria terræ, 1632.
Huic ut Aristidi justo committeret uni.
Temporis & patriæ prudens, & principis Ille, 1635.
Fortunæ assuetus, suadendi noverat usum.
Liber in ore, animosus pectore, mente modestus,
Mille vada effugiens, scopulosq; hoc æquore cœtum:
Ad quos, multorum suasoria navis obhæsit;
Luna suo veluti Soli jubar omne refundens,
Consenuit gratâ felix & salvus in aula.

Donec

Donec defesus meritis PODIBRACIUS HEROS,
Et vitæ secliq; satur, tam præcoce fato
Præmesus, terris revocat^o, abiret Olympum, 1636.
Et Fratri navis clavum rellinqueret uni,
Ostendens ipsi digito quasi Nestora APELLEM.
Quem Fratris monitu Frater quoq; sumfit amicum.
Exitus hunc longè diversus mansit APELLEM;
Ac illum veteri similis cognominis avò,
Qui prius in vasto Caput Hellados orbe Secundum,
Proximus à magno Macetūm Rectore Philippo;
Horæ momento turbatus culmine celso,
Desertusq; suis, regali exclusus ab aulà,
Protractusq; domo, tenebroso carcere clausus,
Vindice divinâ Nemesis, cervice resectus,
Fugerat Orcivas nimis indignatus ad umbras.
Sed fortuna novo ex merito virtutis, APELLI
Diva favens, pridem titulis, & honoribus auctis
Præmeditans, plures titulos, superaddit honores.
Divus enim FERDinandus ibi pro more sagacis
Judicii, veluti fons nobilitatis equestris,
Contulit huic equitis jus atq; insignia veri, 1634.
Consiliisq; suis quæsitus ascivit amicum. 1635.
TERTIUS AUGUSTUS, Patri Cognominis alto,
Imperii potiens, regnorum maximus Hæres,
Vivaq; [quod majus] Virtutis imago paternæ,
Omnia jura probo concessa probavit APELLI, 1637.
Et Consultoris concescit nomen & usum.
At, licet & Virtus, Soror & Fortuna merenti

C

Pleraq;

Pleraque; contulerint homini momenta bonorum,
Una Valetudo postremis defuit annis.

Nam nodosa Chiragra Viri, & lapidosa Podagra,
Membrorum nervos populatae, & corporis artus,
Et morbis morbos cumulantes agmine denso,
Accelerare citam visae sunt funeris horam.
Ipse tamen Sapiens, celi nunc sede receptus,
Præcepit vivus mortem fatumque futurum,
Ac veniens tandem latet amplexus in ulnis,
Justa, bonum nomen, naturæ debita solvit,
Sponte suâ celo data in usum dona resignans.

Interea Aonix cumulabunt munera Divæ,
Munera præcipiti nunquam morientia vere,
Perpetuos flores, sed natos vertice Pindi,
Et tumulum facient signatum Epigrammate tali:
QUEM VIRTUS MAGNUM FECIT, FORTUNAQUE FAUTRIX,
HEIC JACET, EX UMBRA, DUCE FATO, AD CULMINA
VECTUS;

CÆSARIBUS GRATUS, PATRIÆ SUMMATIBUS APTUS,
MUSICUS, ET VATES, HORUMQUE PATRONUS, APELLES,

*Leviculo calami penicillo
adumbratus à*

CHRISTOPH. COLERO.

παρωδία ἐπικῆδος

ad Od. VI. Libr. I. Carm. Horatian.

Dicitur Viadro clarus, & Imperi
Germanum, celebri Nomine, Nobiliss;

Quā

Quā virtute cati consiliis, Ducum

Slesjæ, Rem bene gesserit.

Nos, post Fata, neque hæc dicere; nec piam

APELLIS Sophien, fallere nescii;

Nec vim mellifluam carminis optimi;

Nec plenam charis in Domum,

Conamur, tenues grandia: dum Pudor,

Imbellisq; Lyra Musa potens, uctant

Laudes egregii Consiliarii,

Culpâ deterere Ingeni.

Quis Consum, dubiâ re Patriæ utilem,

Digne dixerit? aut flexanimi Lyrâ

Claram Melpomenen? aut ope proprii

Nisus, Pasitheæ parem?

Nos vestigia, nos vota, perennium,

Mox jungi cupidi Millibus Alitum,

Felices sequimur; sive quid asperi

Numen nos jubeat pati.

Honoris, & piæ Memoria ergo

L. M. Q. scr.

M. VALENT. KLEINWECHTERUS.

E heu quam subito, voto Vir Magne, bearis

Effuso ad tumulum Sauberti morte peremti!

Non etenim superesse magis, sed funera Amici

Insequier, cæliq; domos remeare vovebas.

Hunc vitæ finem Tibi præsagisse sagacem

Mentem quis dubitet? Nam quantò sunt propiores

C 2

Morti

Morti homines magni, tantò quoq; certius illi
Divinare solent, ipsisq; futura videre.
Rem pulchrè cecidisse quidem *Tibi* credimus omnes.
Nam non *Saubertum* tantum, sed millia multa
Ora beatorum, *Triadem* quoq; *Sacrosanctam*,
Inter delicias cœli, sine fine videbis.
Ast nos expostos rumoribus atq; periclis
Belli perpetui, & vario in discriminelinquis,
Afflictasq; *Tuo* res nostras funere reddis.
Verum numne *Tibi* hanc sortem invidisse decebit?
Non Non. Sed potius *Te* dicimus esse beatum,
Atq; *Tuis* meritò gratiamur carmine fatis.

CHRISTOPHORUS KÜHN
J. U. L.

Tumulus.

Quem deflet passis *Euterpe* nulla capillis,
Non unius quem luget aula *Principis*;
Hac aptus mortem sub mole quiescit Apelles,
Apollo certus & patronus exulum
Ingens Pieridum, quas mente sovebat amicā,
Non ore saltim, non inanibus logis;
Haut istis similis, qui nigra in candida vertunt,
Noti caninā civibus loquentiā.
Moribus antiquis, quis aurea claruit etas,
Vivebat, & qui simplicis semper tenax;
Sed tamen & cautus, cum res poscebat *Ulysses*,
Tractare gnarum Principum negotia.

Sic

Sic meruit titulos laudumq; emblemata, *Lethe*
Quæ nulla perdet, nulla temporum mora.
Nam non hæc pinxit specioso dextera *Coa*
Fuco sacræ figenda templorum tholis:
Fama sed astriferis transcripsit clara theatris
Spectanda planè subseqvis nepotibus,
Quæ Leo siderius fulget prope Virginis astrum,
Æquæ cuiq; lance quæ jus dividit.
Sed tu, qvitans, Manes venerare, Viator,
Tumbamq; lauri fronde macta nobilem.
Nam potior nobis est *Umbras silentis APELLIS*,
Quam tinnuli tot hujus ævi *Apollines*.
Incomparabili Litterarum Littera-
torumq; Patrono ponebam
M. JOHAN. FECHNERUS.

Ecloga Dialogistica 2. Amicorum,
super obitu Magnifici Viri,
Dni. APELLIS.

Quis novus exanimat te tristem luctus, amice,
Tot sibi singultus, animi & compunctione quid vult?
Tristior es solito & multum mutatus ab illo,
Certè justa tui mœroris causa videtur.
Fortè doles pravos mores & tempora iniqua?
Arida lingua meis pœ luctu faucibus hæret,
Prænimiis lacrumis oculusq; rubescit uterq;
Lugentem imò loqui piget & vix dicere possum,
Quanto cordolio sim & luctu affectus acerbo.

C 3

Vita

Vita exosa mihi est hoc tristi credito casu.
Ipsi alias libri dulces & carmina sordent.
MORIBUS ANTIQUIS collapsis vivere tædet,
Cum Censore suo Hi periisse videntur Apelle,
Quem bene si nosti ceu fortè ex ungue Leonem
Cùm prudente Viro Hoc cecidisse fateberis una
Doctrinæ lumen, decus ingenii atq; leporem;
Quem Desiderio Pacis flagrassæ liquebat,
Exspirare prius Sol tristis vidit Eundem.
O vanas hominum spes! o planè irrita vota!
Eheu cur nobis non tam licet esse beatis,
Aureâ ut in terris securi pace fruamur!
Contigit ante diem multis bello occubuisse;
Plures Mors rapuit, bona quos spes Pacis alebat.
Nondum ergo satis est effusum sanguinis orbe,
Qui tamen innocuus manavit fluminis instar.
Undiq; tempestas Belli nos fluctibus urget,
submersos tandem, ut metuendum, ne tegat unda.
Tempore ni justo dederit miseratus Jova
Pertæsis Belli Pacis prænobile donum.
Disce tuum luctum moderari, plangere cessa.
Felix, cui datur hoc ita seculo obire beatè.
Tranquillum ad portum satagens appellere Apelles,
Anxiè anhelavit, subiit sed lætior Illum.
Ceu Leo tutæ tenet nunc viætis hostibus astra.
Illic ex voto jam perpetæ pace potitur.
Plura tamen gestit Mens scire audireq; grata
De cursu vita, tu ne memorare graveris,

Delectat

Delectat sane tristem meminisse beati.
Summâ judicij pollentem dexteritate,
Felici in primis fundentem carmina venâ,
Et facili metro numerantem tempora & annos
Audit & stupuit doctorum culta caterva.
Templa DEI laudes Huic, non sine laude canenti,
Applausere, eadem resonabunt sed magis olim.
Quæ monumenta sui modulatus sacra reliquit.
Certè natus erat studiisq; scholisq; fovendis.
Autor discenti pubi, Fautorq; Docentum.
Assiduus monitor recti & dissuasor iniqui,
Virtutum cultor, vitiorum acerrimus osor.
Justitiæ assertor, sapiens consultor in artis.
Hunc ad consilium adscivit sibi Cæsar uterq;
Hunc biga Illustris fratrum suspexit ut Oclum.
Heinricus Carolusq; pii præcelsa propago,
Monsterbergiacum quæ clausit stemma virile.
Hunc fecit magni Successor Sylvius, altum
Würtembergiacis montem qui montibus unit.
Hunc Aula est venerata suum ceu Nestora caustum.
Hujus amicitiâ delectabantur apertâ
Singuli, Honestatis rarus quos imbuit ardor.
Hoc fido est Heros Tschammerius usus Achate,
Elegit cujus lateri quoq; corpore jungi.
Quem virum dilexit, cum post funera luxit.
Ipse memor Lethi Sauberto justa dat, æquè
Vicinus morti, quam mens præsaga videbat.
Grata Ministerio officia Hunc præstare juvabat,

Ædibus

Ædibus in sacris ornandis totus erat Vir,
Quæq; DEI cultum decorant, curavit abunde;
Nemini amicorum solamine defuit unquam;
Consilio promptus, sed opem omni ferre paratus,
Indigus & dignus qui censebatur ab Illo.
Pœnituit nec Eum benefacta locare in egenos.
Condoluit passis, tristis cum tristibus, æquè
Se cruce defessum solari noverat Ipse,
Sustinuit vicitq; graves tolerando dolores:
Cum desiderio Mortem expectabat amicam,
Apprendens certam jam speq; fideq; coronam
Dedit O vans cœlo nunc quo aspiraverat ante.
Non est quod nimium doleas in funere Tanti
Tam clarisq; Viri, quem nulla oblitio tolleret.
Nomen Apellis enim grave Lethi creditur expers;
Ejus semper honor & laus post funera vivent.
Huncq; mori vivax Tscherningi Musa vetabit:
Dignum laude Virum Major mactabit honore,
Quo par est, nostræ non laudis eget sed amoris,
Qui cessaturus hac luce superstite nunquam.
Nobilis, ingenii qui claret dotibus, Ille est,
Lumen inextinctum est, quod clarâ accenditur arte
Doctrinae radiis obscuraq; vita coruscat.
Immortalis Is est quem Virtus eximit ævo.

Ach wer kan die Zeit
Doch genug beklagen
Raum für Traurigkeit
Kan man es recht sagen/

Wie

Wie es jetzo gehe zu
Da der Fried vnd süsse Ruth
Vns so gar verlassen/
Vnd dis was wir hassen
Krieg vnd schwere Landes Plag
Vns nur angstet Nacht vnd Tag.

Nach dem Friede Wir
Sehnlich schreyt vnd russen:
Nur es scheinet schier
Sein vmbsonst das hoffen
Ach wieviel sind derer Todt,
Die vmb Friede stets bey GOTT
Kyffrig angehalten.
Ihr müsst auch erkalten
Hoher Geist eh' Ihr erlebt
Das das Land im Friede schwebt.

Ach wie brünstig war
Wer Frieds Verlangen
Mit dem Wunsch das Jahr
Habt Ihr angefangen/
Und beschlossen auch die Zeit/
Ihr habt nicht gefehlet weit.
Angst seidt Ihr entnommen/
Und zur Rühe kommen.
Wer Bitt ist Euch gewehrt/
Rechter Fried ist Euch beschert.

D

Durch

4.
Durch so sanſten Todt
Iſt Euch wol geschehen/
Unſre Krieges-Noth
Dürſt Ihr nicht mehr ſehen/
Vnd nicht fürchten die gefahr/
Die vns wil verterben gar/
Nichts kan euch mehr ſchaden/
GOTT hat Euch entladen
Von der Krieges-Last vnd Qual/
Vnd geſetzt in Friedens-Saal.

5.
Ach wenn vns auch GOTT
Wolte ſo beſreyen/
Vnd nach Krieges-Noth
fried- einmal verleyhen/
Weil wir müssen leben noch/
Vnd hier ziehn des Kreuzes Joch.
Besser Seelig sterben/
Als durch Krieg verterben.
Wer den Fried erlangen wil/
Richt auß GOTT ſein Lebenſziel.

Suo Domino Evergete ſummo, quondam Praefidi & Scholarche
Illiſtris Scholæ Bernſadienſis, nec non Compatri deſideratius.
ex intimo ſuorum affectu lugens appofuit

CHRISTOPHORUS TITIUS

olim Scholæ Patriæ Bernſadienſis
Rector, nunc temporis Pastor
Paschkervvicensis in Ducatu Olsnensi.

Hei

H Eifuit, ignitus Virtutum Fulgor, Apelles,
Illud nobilium nobile Plasma Virum!
Ingenium cuius non ingeniosus Apelles
Pinget, non Dotes Suada diserta canet.
Divus quem CÆSAR, gemini quem PRINCIPIS AULA,
In Consis meritò jussat esse ſuo.
Sed fuit, Et tanti Fulgorem Nominis omnem,
Nubila nunc parvi Cespitis Umbratagit.
Immo fuit, quicquid Virtutis, quicquid Honoris
Judiciig Viri quicquid ab arte fuit.
Sic forſan dices, qui neſcis plura videre,
Quàm tua qua Capitis Pupa videre valeat.
Aſt erras. Tumuli legit Umbram Corporis, Umbra;
Sed Mens & Mentis Dona perenne vigent.
Mens viget ante DEUM ſuperis admixa catervis:
Hic Mentis Dotes FAMA loquetur anus.
Quid queris? Tumulus que condit Corporis Oſſa
Vivent, cum magni Vox resonabit HERI.
Ergo fuisse cave dicas, qui dicis, APELLEM.
Non fuit: est, cui Mens, Nomen, & Oſſa vigent.
Debiti honoris ergo
faciebat

M. CHRISTOPH. SCHULZ
Gymn. Magd. Collega.

D Iditur, & meritò, divini rumor Apellis,
Quem vehit hinc niveis, quà patet Orbis, equis.
Lux etenim Graphices ſic hunc claraverat artis,
Artificem utulerint ſecula nulla parem.

D 2

Picta

Picta *Anadyomene* loquitur, quam parte refectam.
Læsa nullius dextra sequestra dedit,
Mixtaq; *Nympharum* populo *Diana* licanti,
Quēis Te fingenem vicit *Homere*, probat.
Testis *Amyntiades*, Ephesini gloria templi,
Qui pretium modio reddidit, haut numero.
Testis est *Antigonus*, dextro qui lumine cassus
Artificis vitium dissimulavit ope.
Et, qui, quod primas retulisset ab arte peritis,
Thoracatus Eques dicitur *Antigonus*.
Sic Samus *Abronem* fertur, *Cariumq; Menandrum*
Ejus & *Ancæum* tum stupuisse Rhodus.
Ut raceam Bronten, *Steropeng;*, *Ceraunobolong;*,
Quæ dedit, artifici non imitanda manu.
Quid? quod & ex uno digitum se tollere ductu
Protogenes, princeps artis agalma, putat.
Nempe *Canon* alias *Polycleti* utut ornet, at illis
Nefcio quæ semper fertur abesse *Charis*.
Ast fama *Cous* viatrice triumfet *Apelles*;
Re patrius tamen hic in meliore nitet.
Quippe tot hunc *Animi Nostrum*, quot *Corporis* olim
Grajungenam dotes condecorasse liquet.
Hinc tot *Principibus*, quæ laus non extima, raro
Judicio placuit *Consilioq; Viris*.
Accivere suum sibi *Diva Palatia Confusum*,
Consiliis quibus haut futilis Autor erat.
Fertur hic in dubiis *responsa salubria* rebus
Monsterbergiacæ sāpe tulisse domū.

HEN-

HENRICUS didicit, Patriæ Pater, inclutus, exim
CAROLUS Olsenæ Duxq; Paterq; rei.

Nec negat hoc Soceri Successor SYLVIA, altæ
Würtenbergiadum, gloria prima Domus.

Fidus enim, patriæ prudens, utriusq; peritus
Fortuna, constans, Liber, & usq; pius;
Nec, qualis Macedo Persei perhibetur *Apelles*.
In fratrem fraudis conscius Autor, erat.

(Vid. Liv. Dec. IV. Lib. X. p. 722. A. C. 735. B. C. Dec. V.
Lib. II. p. 751. B.)

Sed velut in Graphice *Cous* sibi plausit *Apelles*:
Sic *Nostrum* in cœlos *Calliopea* levat.

Sive etenim cantu quicquam, seu dicere versu
Mallet, is Artificum puncta subinde tulit.

Hei mihi, quām rarum pariter *Virtutis & Artis*
Instar! at heu! heheuterq; quaterq; ! Fuit!

Nominis Apellei à morte quoq;
Cultor devotiss.
scrib.

JOHANNES GEBHARDUS
Gymn. Elisab. Vrat. Coll.

Scilicet in mundo, quisquis maestatur honore,
Atq; Bonis magnis, magnus habetur Homo.
Magnus ē est, fateor, major vel maximus ille,
Talia cui sunt hæc, cum pietate, Bona.
Cum primis, quantum potè, si sine crimine vitam
quem juvat in mundo hoc ducere ritè suam.

D 3

Sunt

Sunt bona dona DEI, quēis qui benē noverit uti,
Utitur ē, magnus certè erit ille Bonis.
Sed magnus, major vel maximus ille putandus,
in DOMINO placidē qui moriturus obit.,
In DOMINO MAGNO qui, vivus in orbe caduco,
perpetuō posuit spemq; fidemq; suam..
Hæc meditans secum mactatus honore Bonisq;
faustiter APELLES clausit in orbe diem..
Interris igitur meritò mactandus honore,
Funera post Virtus nam quoq; viva manet..
Hinc etiam, benē qui dum vixit in orbe pieq;
Magnus ē ante DEUM vivit in arce poli.
Honoris mactandi
juxtim ac
Moeroris testificandi e. scrib,
DAVID PIGRITIUS P. S.
Gymn. Magdal. Coll.

O Rbe semel toto coierunt cornua lunæ,
(Si fortasse meum non meminis se labat)
Aurigabatur medio jam Phœbus Olympo,
Cùm dignor, Semo, sigmate forte tuo.
Hic ego nectaream vini damnare salivam,
Req; cibi lauta pellere nolle famem..
Sermones solos suspensis auribus edi,
Conspersos Sophiæ Pieridumq; sale.
Quin & mentem animi cantu exhilarare parabas,
Præfica, ceu cygnus, funeris ipse tui.

Stultus

Stultus Apollineæ gallum debere putabam
Proli te, extractum limite Morboniæ.
Extemplo mecum suppressâ voce loquebar,
Evax! Parcarum vicimus invidiam..
Non frustra Divūm genua incerata tabellis
Sunt nobis. ultiō tristitiæ nebulas.
Ha! citò res vertit. Vix mala illata videmus,
Morbus fatalis cùm remeare parat..
Imperat hic ægro: collectum tradito vasā,
Atq; profectus eas, unde redire nefas.
Hinc est, ut lacrymis madeat nunc omnis amaris,
Has gemitus causas, has ululatus habent..
De me; stat vacuo nunc bellum indicere luctu,
Non quod ego reliquis durior esse velim..
Sed meritis omnem doctorum implesse coronam,,
Principibus multum complacuisse viris,
Vexatum morbo tantos vixisse decembres,
Jamq; aptum superi lucida templa Jovis,
Remigio ingenii superam volitasse per æthram,,
Qui possim hanc fletus credere materiem?
Quare aliis lessum lachrymasq; litemus. Apelli
Vitam non rapuit, sed Libitina dedit.

DANIEL SARTORIUS.

Si lacrumis decorandus obit vir CLARUS; APELLES
Eximius certè collacrumandus obit.

At

*At si flere nefas, quem Fama perennat: APELLEM
Victurum quisnam sic obiisse fleat?*

Debit. Obsery.

E.

adponeb,

BERNHARDUS Breitschwert

Freudenthalens. Siles.

Gymn. Elisab. Coll.

*Terrena patriæ decus amplum, appellit, APELLES,
Cœlestem patriam, mortem obiens placidam:*

*Vir, quem primævâ Musæ poliere juventâ,
Ornantes variis artibus ingenium.*

*Hinc Procerem legit aula sibi, dignumq; potentum,
Clarorumq; virûm fingit amicitias.*

*Ejus quæ fuerit pietas, monumenta relicta.
Hac Urbe ostendent, dum pia posteritas.*

*Despiciens nunc ille soli cantusq; chorosq;
Angelicos inter psallit ovatq; choros.*

Observ. & condol. E.
poneb.

CASPARUS Hoffman
Gymn. Elisab. Collega.

*Tempore, quo festi celebrans Paschalis honorem,
Imperio Christi turba dicata, canit;
Per Dominum celebri mors est absorpta triumpho,
Victaq; jam stimulum perdidit illa suum.*

Tem-

*Tempore eo rabies, quæ pungit & enecat omnes
Mortis, MATTHÆUM jussit abire solo.*

*Ast ægrum saltim rabies ea corpus ademit;
Detraxisse Viro nomen in orbe nequit.*

*Quin & vis animæ sanctæ super æthere vivit,
Cum superumq; choro hoc carmen in axe canit:
Et mihi per Christi donum Victoria parta est:
Pro quâ sit summo gratia lausq; DEO.*

*obitum Eximii virorum mihi quoq;
nimis preproperum lugens
scribeb.*

JOHANNES DANIEL MAJOR
vratislav.

Lectori Benevolo S.

*UT duorum subsequentium Auctorum Carmina justo,
tardiis opera acciperent typographicae, partim lo-
corum intervallum, non illud quidem adeò magnum, sed
intervallum tamen fecit; partim ab occupationibus remo-
ra. Quasi igitur suis quæq; locis destituta essent; ita,
qua tua sapientia est & humanitas, illa in his quoq; postre-
mis legas sedibus, & valeas.*

*Quæ tibi defuncto funebria munera solvam
Integer Apelles, pro pietate tuâ?*

*Pro meritis in me studui decorare Camoenis
Æternis tumulum, Vir venerande, tuum.*

*HIC sitVS est phoenIX ApELLES, MagnVS ApELLES:
QVI Ingenio CVnCTo & CognitVS arte Viro.*

E

Apel-

Apelles liegt allhier an dieser Stell begraben /
Ist jemand der da wil noch besser Nachricht haben?
Apollo / an Verstand vnd Kunst Ihm weichen must/
Die Musen auch an Ihm selbst hatten ihre Lust.

Ad Dominum Danielem à Tarnau, Se-
nаторем Reipubl. Vratisl. Amplissimum,
Patronum meum honorandum.

Nunc defendus erit nec non tumulandus Apelles!
Flebimus hunc, rarum ceu decus atq; pium,
In Violis, teneris q; rosis tumulabimus illum,
Sic bene ceu Phœnix hic tumulatus erit!

Ita Honorem doloremq;
testabar,

DAVID BOHEMUS Ecclesiæ Bern-
stadiensis aulica & oppida-
na Pastor.

APELLEUM A MUSIS MONUMENTUM.

MATTHÆO (o cunctis dilectum nomen!) APELLI
Ille dies venit, fuerat quem Mera profata.
Quid tibi dicam, homines DEFUNCTUM flere, Viator?
Si quod numen habet tam decantatus Apollo;
Si vox Pieridum non sensu est casfa sororum;
Ipsus Apollo dolens cernit, præ luctibus atris,
Quantuscunq; patet, Helicona senescere totum.
Quod possunt fecisse tamen, Praesesq; Chorusq;
Parnassi statuunt monumentum vertice in ipso,
Et ventura VIRI TAM CLARI sacula nomen
Egregium meminisse jubent, titulosq; perennes.

Apollo

Cujus. LAUS. FNERIT. MERITIS. ANGSTIOR. OMNIS.
UNICUS. HEIC. SITUS. EST. SAPIENTUM. FAUTOR. APELLES.

Clio.

MATTHÆUS. JACET. HEIC. QVO. NIL. HUMANIUS. UNQVAM.
NIL. MELIUS. TOTO. VIDIT. SOL. AUREUS. ORBE.

Melpomene.

QVOD. JACET. HEIC. FNERAT. DOMVS. HEIC. HABITARAT. APEL-
MENS. ABORIGINEOS. MORES QVE. FIDEM QVE. SECUTA. (LIS.

Thalia.

LIBRO. DELICIAS. Majas. CONSCRIPSIT. APELLES.
FAMA. VIRI. Majis. FLOREBIT. SVAVIUS. HORTIS.

Euterpe.

QVÆ. CORPUS. MAGNI. MORS. SUPPEDITAVIT. APELLIS.
NOMINIS. HAUT. CLADES. HANd. EST. OCCASIO. MENTIS.

Terpsichore.

TERRA. POLUS QVE. FAVENT. OBITO. CLEMENTER. APELLI.
ILLE. ANIMAM. EXHILARAT. FOVET. HÆC. CVM. CORPORE. FA-

Erato. (MAM.

MUSA. FACIT. CELEBREM. MERITO. POST. FUNUS. APELLEM.
CHI. VIVO. SOLA. ARRISIT. PELLACIA. MUSÆ.

Calliope.

ÆTHERE. LUCIFERUM. VIDISTI. SURGERE? TALIS.
EXIMII. SED. CITRA. OBITUM. LAUS SURGIT. APELLIS.

Urania.

TERRA. PRIUS. PELAGUS QVE. ET. OLYMPUS. TRANSIET. ALTHS.
QVAM. DOCTORUM. ANIMIS. LABENTUR. APELLIS. HONORES.

Polyhymnia.

ANTE

*ANTE. ASINUS. CERVUM. FOVIS. ET. TESTUDO. VOLVICREM.
CARMINE. APELLEAS. QVAM. LANDES. ASSEQVAR. OMNES.*

His Pater Aonidum, Aonides his versibus ipsa,
Exornare SUI tumulum studuere PATRONI.
Quaeis etiam ipse, VIRI sincerum expertus amorem,
(Quamlibet argutos inter strepere anserem olores
Menorum) accedens, hoc carmine macto sepulcrum t
QUI JACET. HEIC. (MITES. MORES. EXTOLLE. VIATOR.)
NOMINE. MAJOREM. NON. RE. DILEXIT, APELLES.

PATRONO AMICOQUE,
Singulari, nec, nisi cum paucis, comparabili,
VIRO, cuius,
quantumlibet in fortunis,
Si rem valetudinis exceperis,
pollucibiliter florentibus,
VIVERE nil fuit aliud, quam
NUMEN quidem corde VENERARI;
HOMINIBUS verò,
pro re natâ, proq; divinitùs concessâ copiâ,
liberaliter, non candidè solum,
INSERVIRE, CONSULERE, AUXILIARI;
hoc funeris officium, quod
non solum ex meo voto,
sed & ex HOMINIS VERE SEDULI promisso,
mihi annis majori iri præstitum speraveram,
reddere volebam
M. Elias Major, P. L. C. Gymnasi
Elisabetani Vratisl. Rector & Profes-
for, ceterarumq; ibidem schola-
larum Inspector.

